

MEMO

Datum : oktober 2016

Onderwerp : vergoeding bewegingsonderwijs OHV -> Sportaal

Aanleiding

De voormalige afdeling Sport ontving jaarlijkse een vaste vergoeding van de afdeling Onderwijshuisvesting (OHV). Deze vergoeding bedroeg circa € 1,4 miljoen.

Het bedrag van € 1,4 miljoen was vastgesteld op basis van een historische vergoeding waaraan geen berekening ten grondslag lag. Behalve dan een jaren geleden bedachte formule waarin verkeerde aannames worden gedaan (zo werden ook het voortgezet onderwijs en de sporthallen meegenomen). De afgelopen jaren bleek er ruimte van circa € 1,4 miljoen in de OHV-begroting waardoor jaarlijks aan deze vergoeding werd vastgehouden. De vergoeding aan Sport was soms hoger als bleek dat er aan het eind van het jaar extra ruimte was binnen de OHV-begroting. Binnen het programma O&O vond dan een verrekening plaats.

Bovenstaande is reden om het bedrag van € 1,4 miljoen niet langer als vast bedrag te moeten beschouwen. In dit memo wordt de OHV-wetgeving en de vergoedingssystematiek beschreven en een voorstel gedaan voor de toekomstige verrekening tussen OHV en Sportaal.

Conclusie

Het voorstel is om voor de toekomst te werken met een genormeerde vergoeding zoals die door de VNG wordt voorgeschreven. Deze vergoeding gaat uit van een klokuur vergoeding en een stichtingskosten vergoeding. Als we uitgaan van het gebruik in schooljaar 2016/2017 bedraagt de totale vergoeding van Onderwijshuisvesting aan Sportaal € 800.627

Bovenstaande betekent dat OHV minder vergoedt dan voorgaande jaren het geval was. Sportaal zou daarmee een dekkingstekort krijgen. Dit tekort wordt gedekt vanuit het Middelenkader. In het Middelenkader was al financiële ruimte opgenomen voor het dekkingsprobleem dat het product OHV heeft. Met dit voorstel wordt binnen het Middelenkader de financieringsstroom budgetneutraal gewijzigd van OHV naar Sport.

Wetgeving

De gemeente is er verantwoordelijk voor dat leerlingen uit het primair (PO) en speciaal (voortgezet) onderwijs (S(V)O) bewegingsonderwijs krijgen in een sportaccommodatie. Hiervoor zit een vergoeding in het gemeentefonds. Niet voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs.

Gezien de wetgeving moet de toekomstige verrekening tussen OHV en Sportaal zich richten op het primair onderwijs en het speciaal (voortgezet) onderwijs.

De scholen voor voortgezet onderwijs ontvangen een vergoeding materiële instandhouding voor het bewegingsonderwijs in hun lumpsumvergoeding van het Rijk. Deze scholen hebben veelal een eigen gymnastiekaccommodatie die tot 1 januari 1997 door het ministerie van OCenW bekostigd werd. Vanaf deze datum zijn alleen investeringen voor nieuwbouw en uitbreiding voor rekening van de gemeente. De gemeente heeft geen verdere verplichtingen. Vanuit de vergoeding moeten de besturen zelf hun sportaccommodatie bekostigen dan wel bij capaciteitsproblemen een gemeentelijke zaal inhuren. Op het moment dat een schoolbestuur vanwege capaciteitsproblemen is aangewezen op het gebruik van een externe (lees: niet-gemeentelijke sportaccommodatie) en de huurprijs hiervan hoger is dan de genormeerde vergoeding die het schoolbestuur vanuit het rijk ontvangt, kan het schoolbestuur een huurvergoeding bij de gemeente aanvragen. Dit laatste is van belang voor de verrekening tussen Sportaal en OHV. Als Sportaal huurtarieven hanteert die de normvergoeding overschrijden, dan krijgt OHV hier de rekening van. Zie bijlage 1 voor de normvergoedingen.

Huidige systematiek

In de huidige systematiek zit het eigendom van sportvoorzieningen bij VBE die deze kostendekkend verhuurt aan de afdeling Sport. OHV geeft Sport een vergoeding voor de leerlingen die gebruik maken van deze accommodaties.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen gymnastieklokalen, sportzalen en sporthallen (zie bijlage 2). Voor de gymnastieklokalen en de sportzalen moet een verrekening getroffen worden tussen OHV en Sportaal, omdat het bestaansrecht van deze voorzieningen ligt bij het bewegingsonderwijs van scholen.

De gemeentelijke sporthallen hebben een functie voor het sport- en verenigingsleven en worden beperkt gebruikt door het basisonderwijs en het speciaal (voortgezet) onderwijs. Deze worden dan ook niet volledig meegenomen in de verrekening.

Verrekening Onderwijshuisvesting-Sportaal

Volgens de VNG moet bij een interne gemeentelijke verrekening tussen de begroting Onderwijshuisvesting en de begroting Sportaccommodaties aangesloten worden bij de zogenaamde klokuurvergoeding zoals weergegeven in bijlage 1. De hoogte van de klokuurvergoeding moet elk jaar bepaald worden op basis van het aantal ingeroosterde uren en de door de VNG voor dat jaar afgegeven normbedragen. Waarbij voor de klokuren alleen een vergoeding wordt betaald voor de uren waarvoor OHV goedkeuring heeft gegeven.

Naast de klokuurvergoeding dient volgens de VNG nog een vergoeding voor de stichtingskosten betaald te worden. Deze vergoeding is afhankelijk van de lokale situatie.

Klokuurvergoeding gymnastieklokalen en sportzalen

Volgens de vergoeding Materiële Instandhouding van de VNG (bijlage 1) kan een zaal maximaal 26 klokuren per week ingeroosterd worden voor het PO en S(V)O. Op basis van daadwerkelijk gebruik is de totale vergoeding aan Sportaal voor schooljaar 2016/2017 € 467.352,53 (gymnastieklokalen € 377.194,88 + sportzalen € 90.157,65). Dit is een bedrag voor het dagelijks onderhoud, beheer en niet-dagelijks onderhoud. Zie bijlage 3 voor de berekening.

Klokuurvergoeding sporthallen

In een aantal gevallen is geen gymnastieklokaal of sportzaal beschikbaar en wordt gebruik gemaakt van een sporthal. Omdat hiervoor het bestaansrecht bij de sportverenigingen wordt voor deze hallen een vergoeding gedaan naar rato van het gebruik. De vergoeding ligt in schooljaar 2016/2017 op 26.969,86. Zie bijlage 4 voor een berekening.

Stichtingskostenvergoeding

Voor de stichtingskostenvergoeding kan uitgegaan worden van de genormeerde kapitaallast van de in gebruik zijnde gymnastieklokalen en sportzalen. De nieuwbouw kosten voor een gymzaal (= 2 gymnastieklokalen) van 455 m² zijn € 682.427,80. Dit op basis van de VNG-normering zoals die is opgenomen in de verordening Onderwijshuisvesting. Voor een gymnastieklokaal komen de kosten uit op € 377.960,01 (€ 682.427,80 / 455 m² * 252 m²).

Nb. De VNG-norm gaat er voor de dekking van de stichtingskosten vanuit dat die deels uit het gebruik voor bewegingsonderwijs komt en deels uit het avondgebruik.

Uitgaande van een afschrijvingstermijn van 40 jaar bedraagt de totale stichtingskostenvergoeding aan Sportaal voor schooljaar 2016/2017 € 337.207,69:

- Gymnastieklokalen: € 377.960,01 * 27 / 40 jaar = € 255.123,01 per jaar
- Sportzalen: € 682.427,80 * 3 / 40 jaar = € 51.182,09 per jaar

Hierbij is uitgegaan van het werkelijke aantal gymlokalen dat momenteel gebruikt wordt.

Totaal vergoeding

In totaal bedraagt de vergoeding voor schooljaar 2016/2017:

Vergoeding OHV → Sport(bedrijf)	
Klokuurvergoeding gymnastieklokalen obv ingeroosterde uren obv VNG-norm	€ 377.194,88
Klokuurvergoeding sportzalen obv ingeroosterde uren obv VNG-norm	€ 90.157,65
Klokuurvergoeding sporthallen obv ingeroosterde uren obv VNG-norm	€ 26.969,86
Stichtingskostenvergoeding gymnastieklokalen obv VNG-norm	€ 255.123,01
Stichtingskostenvergoeding sportzalen obv VNG-norm	€ 51.182,09
Totaal vergoeding 2017	€ 800.627,48

Aandachtspunten

- Elk jaar moet het aantal te gebruiken sportvoorzieningen in beeld worden gebracht. Dit gebeurt in overleg tussen Sportaal, VBE en OHV. Eventuele sluiting is afhankelijk van de behoefte aan bewegingsonderwijs van scholen en de avondverhuur aan verenigingen. Met ingang van 2017 worden de Jupiterstraat, de Lijsterstraat en het Oosterveld afgestoten.
- OHV heeft overdag de gymnastieklokalen en sportzalen (26 klokuren) nodig voor het bewegingsonderwijs. Sportaal doet de inroostering en kan buiten het gebruik van de scholen de zalen inroosteren voor externe partijen. Het gebruik van de scholen heeft binnen de normale uren van het basis en speciaal onderwijs altijd voorrang ten opzichte van het gebruik door derden.
- Er moeten afspraken gemaakt worden over extra investeringen als gevolg van eisen op bijvoorbeeld het gebied van duurzaamheid dan wel extra wensen van de toekomstige gebruikers. Voor deze investeringen is tot nu toe in goed overleg tussen OHV, Sport en het VBE door OHV een krediet voor het VBE aangevraagd. VBE heeft het krediet en bijbehorende kapitaallasten in de boeken staan. Voor Sport leidde dit tot een huurverhoging. Verduurzaming is echter geen verplichting voor de eigenaar. Eigenaar (VBE) en huurder (Sportaal) zullen daarom in de toekomst samen op zoek moeten naar oplossingen en financiering t.b.v. verduurzaming.

BIJLAGE 1. Normvergoeding

De VNG geeft onderstaande normvergoedingen materiële instandhouding voor het bewegingsonderwijs aan. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd. De vergoeding omvat een vergoeding voor het dagelijks beheer en onderhoud en niet-dagelijks onderhoud. Het gaat dan om energiekosten, schoonmaak, onderhoud maar ook bijvoorbeeld de vervanging van de speelvloer en de eerste inrichting van het lokaal bewegingsonderwijs.

Normbedragen materiële instandhouding bewegingsonderwijs 2016 VNG		
Stichtingsjaar en omvang	Vast bedrag	Variabel bedrag per klokuur
Tot 1987		
< 90 m2	€ 2.879,86	€ 349,92
90-130 m2	€ 3.695,33	€ 442,78
130-170 m2	€ 4.040,55	€ 477,83
170-190 m2	€ 3.855,97	€ 522,80
190-230 m2	€ 3.693,00	€ 575,98
> 230 m2	€ 4.179,61	€ 644,32
Vanaf 1987		
>= 252 m2	€ 3.318,55	€ 585,92

Voor het primair (PO) en speciaal (voortgezet) onderwijs (S(V)O) wordt uitgegaan van 26 maximaal in te roosteren klokuren per week. Voor het voortgezet onderwijs (VO) van 40 klokuren.

Scholen voor PO en S(V)O met eigen zalen kunnen bij de gemeente een vergoeding aanvragen voor de materiele instandhouding, omdat de gemeente hiervoor een bijdrage in het Gemeentefonds krijgt. Daarnaast kunnen ze voorzieningen onderhoud aanvragen, zoals dat in de verordening Onderwijshuisvesting is opgenomen.

De schoolbesturen voor VO zijn sinds 2005 zelf verantwoordelijk voor al het onderhoud en aanpassingen aan les- en gymgebouwen.

BIJLAGE 2. Typen zalen en eigendomssituatie

Voor wat betreft het gebruik van sportaccommodaties worden er meerdere typen accommodaties onderscheiden. Dit als gevolg van de afmeting en het eigendom.

Type	Eigendom	Afmeting
Gymnastieklokalen	Gemeente Enschede	max. 252 m ²
Sportzalen	Gemeente Enschede	308 m ²
Sporthallen	Gemeente Enschede	> 616 m ²

Gymnastieklokalen in eigendom		Sportzalen in eigendom	
1	J.P. Coenstraat 5	1	Helmerhoek
2	Dr. Coppesstraat 28c	2	Stroinkslanden/Vasterlanden
3	Diamantstraat 4	3	Esmarke
4	Floraparkstraat 153		
5	Haaksbergerstraat 253		
6	Gerard Terborghstraat 7**		
7	Hoge Boekelerweg 139		
8	Hogelandstraat 5		
9	Jupiterstraat 5		
10	Het Leunenbergh 568		
11	Lijsterstraat 115		
12	Mina Krusemanstraat 102		
13	Het Oosterveld 7		
14	Park de Kotten 319		
15	Poolmansweg 247		
16	De Posten 149		
17	Het Riet 10		
18	Rozenstraat 98		
19	J.C. de Rijpstraat 12		
20	Min. Savornin Lohmanlaan 65		
21	Schietbaanweg 113		
22	Sch. Reimerstraat 8		
23	Spinnerstraat 27**		
24	Straatsburglaan 10		
25	Het Stroink 62		
26	Varviksweg 3a		
27	Zaanstraat 8		
28	Zeggeltlaan 10		
Sporthallen in eigendom		Inroosting/huur zalen derden	
		1	Prismare
		2	Bijvank
		3	HSL Zwering
		4	Lumen

BIJLAGE 3. Vergoeding gymnastieklokalen en sportzalen

Onderstaand wordt uitgegaan van een vaste en variabele vergoeding voor de gymnastieklokalen en sportzalen. De vergoeding is gebaseerd op het bouwjaar en de m².

Een gymnastieklokaal kan maximaal 26 klokuren ingeroosterd worden voor het primair en speciaal (voortgezet) onderwijs. Een sportzaal heeft 2 zaaldelen en kan daardoor 52 uur ingeroosterd worden. De vaste vergoeding van een sportzaal wordt ook met twee vermenigvuldigd.

Voor schooljaar 2016/2017 (teldatum 01-10-2016) komt de totale vergoeding op basis van het werkelijk gebruik uit op € 467.352,53. De vergoeding moet jaarlijks opnieuw berekend worden.

Gymnastieklokalen en sportzalen eigendom gemeente									
Adres/naam gymnastieklokaal	Gebruiker	Bouw-jaar	m2		Uren ingeroosterd	Vaste vergoeding (1 zaaldeel)	vaste vergoeding obv uren	Variabele vergoeding	variabele vergoeding obv uren
1 J.P. Coenstraat 5	Kiem	1969	252	7,50	18,00	4.179,61	2.893,58	644,32	11.597,69
	Prinseschool			10,50					
2 Diamantstraat 4	Molenbeek Boekelo	1970	252	7,50	17,25	4.179,61	2.773,01	644,32	11.114,45
	Molenbeek Usselo			5,25					
	Marcellinus			4,50					
3 Floraparkstraat 153	Paus Joannes	1972	252	12,00	12,00	4.179,61	1.929,05	644,32	7.731,79
4 Haaksbergerstraat 253	Bron	1984	200	9,00	24,00	3.693,00	3.408,92	575,98	13.823,51
	St. Jan			9,00					
	Prinseschool IST			6,00					
5 Gerard Terborghstraat 7	Palet	2010	252	12,00	25,50	3.318,55	3.254,74	585,92	14.940,95
	Stadsveld			9,00					
	Triangel			4,50					
6 Hoge Boekelerweg 139	Park Stokhorst	1979	252	15,00	15,00	4.179,61	2.411,31	644,32	9.664,74
7 Hogelandstraat 5	Alfonsus	1972	252	18,00	28,50	4.179,61	4.581,50	644,32	18.363,01
	Wooldrik			10,50					
8 Jupiterstraat 5	Noorderkroon	1963	252	4,50	4,50	4.179,61	723,39	644,32	2.899,42
9 Het Leunenbergh 568	Lang	1969	252	4,50	14,25	4.179,61	2.290,75	644,32	9.181,50
	Tender			9,75					
10 Lijsterstraat 115	Toermalijn	1983	200	1,50	30,00	3.693,00	4.261,16	575,98	17.279,39
	Meenk			21,00					
	Zeggelt			7,50					
11 Mina Krusemanstraat 102	Prinsesstraat	1979	252	22,50	22,50	4.179,61	3.616,97	644,32	14.497,11
12 Het Oosterveld 7b	Pr. Maurits	1972	252	9,00	9,00	4.179,61	1.446,79	644,32	5.798,84
13 Park de Kotten 319	Ariens	1983	200	25,00	25,00	3.693,00	3.550,96	575,98	14.399,49
14 Poolmansweg 247	Spinaker	1985	200	18,00	18,00	3.693,00	2.556,69	575,98	10.367,63
15 De Posten 149	Broekheurne	1971	252	6,75	15,00	4.179,61	2.411,31	644,32	9.664,74
	Mecklenburg			8,25					
16 Het Riet 10	Lang	2013	252	7,50	24,75	3.318,55	3.159,01	585,92	14.501,51
	Tender			17,25					
17 Rozenstraat 98 / Tulpstraat	Fontein	1930	180	6,00	19,50	3.855,97	2.891,97	522,80	10.194,67
	La Res			13,50					
18 J.C. de Rijpsstraat 12	Gerardus	1980	252	13,50	21,00	4.179,61	3.375,84	644,32	13.530,64
	Glanerbrug Noord			7,50					
19 Mn. Savornin Lohmanlaan 65	Panta Rhei	1976	252	15,00	23,25	4.179,61	3.737,54	644,32	14.980,35
	Maatman			8,25					
20 Schietbaanweg 113	Zevenster	1974	252	4,50	19,50	4.179,61	3.134,71	644,32	12.564,16
	Paulus			7,50					
	Iwekkelveld			7,50					
21 Sch. Reimerstraat 8	Liduiina	1960	252	7,50	13,50	4.179,61	2.170,18	644,32	8.698,27
	Lonneker			6,00					
22 Spinnerstraat 27	Koning	2003	252	7,50	14,25	3.318,55	1.818,82	585,92	8.349,35
	Stadsveld			6,75					
23 Straatsburglaan 10	Europa	1971	252	9,00	9,00	4.179,61	1.446,79	644,32	5.798,84
24 Het Stroink 62	Regenboog	1975	252	7,50	16,50	4.179,61	2.652,45	644,32	10.631,21
	Stroink			9,00					
25 Variksweg 3a	Al Ummah	1972	252	9,00	17,25	4.179,61	2.773,01	644,32	11.114,45
	Willem Wilmink			8,25					
26 Zaanstraat 8	Bonifatius	1969	252	9,75	14,25	4.179,61	2.290,75	644,32	9.181,50
	Roombeek			4,50					
27 Zeggellaan 10	IOK	1954	180	7,00	22,00	3.855,97	3.262,74	522,80	11.501,68
	Prinseschool			10,50					
	Zeggelt			4,50					
Subtotalen lokalen				493,25	493,25	107.672,63	74.823,96		302.370,92
Subtotalen lokalen obv werkelijk								377.194,88	
Adres/naam sportzaal	Gebruiker	Bouw-jaar	m2			Vaste vergoeding (2 zaaldelen)	vaste vergoeding obv uren	Variabele vergoeding	variabele vergoeding obv uren
1 Helmerhoek I en II	Averbeke / Helmerhoek	1984	308	16,50	40,50	8.359,23	6.510,55	644,32	26.094,80
	Wet. Vd Heijden			6,00					
	Wielerbaan			13,50					
	Willem van Oranje			4,50					
2 Stroinkslanden/Vasterlanden I en II	Bomans	1982	308	12,75	38,25	8.359,23	6.148,85	644,32	24.645,09
	Drakensteyn			16,50					
	Vastert			9,00					
3 Esmarke I en II	Esmarke	1999	308	18,00	37,50	6.637,11	4.786,38	585,92	21.971,98
	Escharke			19,50					
Subtotalen zalen				116,25	116,25	23.355,56	17.445,78		72.711,87
Subtotaal zalen obv werkelijk								90.157,65	
Totale vaste en variabele vergoeding obv werkelijk ingeroosterd lokalen en zalen							467.352,53		

BIJLAGE 4. Vergoeding sporthallen

Het primair onderwijs en het speciaal (voortgezet) onderwijs maken op dit moment gebruik van 2 sporthallen. Voor deze hallen wordt de vaste en variabele vergoeding naar rato van het gebruik betaald. Reden hiervoor is dat het bestaansrecht van deze hallen niet bij de scholen maar bij de sportverenigingen ligt.

In totaal gaat het voor schooljaar 2016/2017 om een bedrag van in totaal € 26.969,86 dat OHV aan Sportaal zou moeten betalen. Dit is de vergoeding aan de hand van de telling 01-10-2016. De vergoeding wordt jaarlijks opnieuw berekend en kan per jaar verschillen.

Sporthallen eigendom gemeente									
	Adres/naam zaal	Gebruiker	Uren 2014	Bouw-jaar	m2	Vaste vergoeding	Variabele vergoeding	Vaste vergoeding (x/deel van 26 klokuren)	Variabele vergoeding daadwerkelijk gebruik
1	Deppenbroekhal I	Toermalijn	1,5	1967	638	4.179,61	644,32	241,13	966,47
2	De Brug I	Obs Glanerbrug	9	1982	616	4.179,61	644,32	1.446,79	5.798,84
	De Brug II	Ouverture	10,5					1.687,92	6.765,32
		Troubadour	12,5					2.009,43	8.053,95
			33,5						
	Totalen							5.385,27	21.584,59
	Totale vaste en variabele vergoeding							26.969,86	